

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 06 maja 2024 r.

Poz. 2487

UCHWAŁA NR IX.36.S.2024

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 17 kwietnia 2024 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały nr LXXI/499/2024 Rady Gminy Wałcz z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

- §1. Stwierdza się nieważność uchwały nr LXXI/499/2024 Rady Gminy Wałcz z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków
- §2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała nr LXXI/499/2024 Rady Gminy Wałcz z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków została przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 3 kwietnia 2024 r. i objęta postępowaniem nadzorczym na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zgodnie z którym właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

We wstępnej ocenie Kolegium Izby przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z prawem, w szczególności z art. 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U. UE. L. z 2023 r. poz. 2831) przewidującego trzyletni okres obliczania wartości udzielonej pomocy de minimis oraz sposobu jego obliczania wynikającego z akapitu 15 preambuły ww. rozporządzenia, podczas gdy na mocy § 9 ust. 2 pkt 1 Rada Gminy Wałcz nałożyła na podmiot ubiegający się o udzielenie pomocy de minimis przedstawienia wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc oraz w ciągu dwóch

poprzedzających go lat podatkowych, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie.

W związku z powyższym wszczęte zostało postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności wymienionej uchwały, o czym powiadomiono organy Gminy Wałcz pismem z dnia 10 kwietnia 2024 r. (znak: K.420.15.2024). W treści pisma wskazano, że ostateczne badanie uchwały odbędzie się na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 17 kwietnia br. oraz, że w posiedzeniu ma prawo uczestniczyć upoważniony przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 17 kwietnia 2024 r., w którym nie uczestniczyli przedstawiciele jednostki, jak również jednostka nie skorzystała z prawa do złożenia wyjaśnień.

Rozpoznając badaną uchwałę Kolegium zważyło, co następuje.

Uchwała nr LXXI/499/2024 Rady Gminy Wałcz z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków została podjęta na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 9 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, a także § 3 ust. 2 pkt 2 uchwały nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Biorąc pod uwagę ww. podstawy prawne badanej uchwały oraz katalog źródeł prawa wynikający z art. 87 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, wskazać należy, że upoważnienie do podjęcia uchwały nr LXXI/499/2024 stwarza art. 81 ust. 1 ustawy o zabytkach i opiece nad zabytkami. Należy również zwrócić uwagę, że postanowienia § 9 ust. 1 uchwały stanowią, iż udzielenie na jej podstawie dotacji stanowi pomoc de minimis na działalność gospodarczą w rozumieniu unijnego prawa konkurencji. Wobec tego znajdują zastosowanie przepisy rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U. UE. L. z 2023 r. poz. 2831).

Na mocy § 9 ust. 2 pkt 1 badanej uchwały Rada Gminy Wałcz nałożyła na wnioskodawcę ubiegającego się o przyznanie dotacji, dla którego stanowić ona będzie pomoc de minimis obowiązek przedstawienia Gminie Wałcz wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat podatkowych, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie. W tym miejscu wskazać należy, iż Komisja Europejska na mocy ww. rozporządzenia nr 2023/2831 w §3 ust. 2 postanowiła o maksymalnej kwocie pomocy de minimis, która może być udzielana przez państwa członkowskie, wskazując że całkowita kwota pomocy de minimis przyznanej przez jedno państwo członkowskie jednemu przedsiębiorstwu nie może przekroczyć 300 000 EUR w okresie trzech lat. Sposób uwzględniania ww. trzyletniego okresu definiuje akapit 15 preambuły rozporządzenia, który stanowi, że okres trzech 3 lat brany pod uwagę do celów niniejszego rozporządzenia należy oceniać w sposób ciągły. Dla każdego przypadku przyznania nowej pomocy de minimis należy uwzględnić całkowitą kwotę pomocy *de minimis* przyznaną w ciągu minionych trzech lat. Mając powyższe na uwadze, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie stwierdza, że przyjęty przez Radę Gminy Wałcz sposób obliczania maksymalnej pomocy de minimis, nadany § 9 ust. 2 pkt 1 uchwały jest niezgodny z powyżej przywołanymi przepisami rozporządzenia Komisji Europejskiej i uniemożliwia wykonanie uchwały z uwzględnieniem ww. przepisów prawa unijnego. Na powyższe zwrócił uwagę Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w stanowisku z dnia 5 marca 2024 r. (znak: DMP-1.530.584.2024) skierowanym do Wójta Gminy Wałcz, na podstawie art. 7 us. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702). Organ nadzoru zauważa, iż w § 9 ust. 2 pkt 1 badanej uchwały posłużono się rozwiązaniami nieobowiązującego już rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia

2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U. UE. L. z 2013 r. Nr 352, str. 1 ze zm.), które w art. 6 ust. 1 przewidywało zastosowany przez organy gminy sposób obliczania dopuszczalnej pomocy de minimis.

Organ nadzoru w tym miejscu wskazuje, że zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. W myśl zaś ust. 4 w przypadku nieistotnego naruszenia prawa organ nadzoru nie stwierdza nieważności uchwały lub zarządzenia, ograniczając się do wskazania, iż uchwałę lub zarządzenie wydano z naruszeniem prawa. Na podstawie powyższych przepisów ugruntowała się jednolita linia orzecznicza sądów administracyjnych, zgodnie z którą „Przepisy powyższe wyróżniają zatem dwie kategorie naruszeń prawa przez uchwały lub zarządzenia organów gminy: istotne naruszenie prawa oraz nieistotne naruszenie prawa. Podstawą rozstrzygnięcia nadzorczego stwierdzającego nieważność uchwały lub zarządzenia organu gminy może być tylko istotne naruszenie prawa. Zgodnie ze stanowiskiem doktryny oraz z utrwalonym orzecznictwem sądów administracyjnych za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym.” (NSA w wyroku z dnia 13 stycznia 2022 r., sygn. III OSK 542/21). Ponadto w orzecznictwie wskazuje się: „Opierając się na konstrukcji wad powodujących nieważność danego aktu administracyjnego można wskazać rodzaje naruszeń przepisów, które zaliczyć można do istotnych, a więc takich, które skutkować będą nieważnością wydanego aktu. Do naruszeń tych będą należały przykładowo: naruszenie przepisów określających kompetencję do podejmowania aktu normatywnego, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego przez wadliwą ich wykładnię, a także przepisów podjęcia aktu normatywnego, jeżeli na skutek tego naruszenia podjęto akt o innej treści niż gdyby naruszenie nie nastąpiło.” (NSA w wyroku z dnia 23 lutego 2022 r., sygn. III OSK 2954/21).

W ocenie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, Rada Gminy Wałcz stosując rozwiązania niezgodne z przepisami prawa unijnego, stanowiące podstawę udzielania pomocy de minimis przez państwa członkowskie UE uniemożliwiając prawidłowe ich zastosowanie, naruszyła przepisy w sposób istotny.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

*Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie*

Bogusław Staszewski